

3 February, 2023

Chicago, USA

**SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND FEATURES
V International Scientific and Theoretical Conference**

Chicago, 2023

PROBLEMS OF PROTECTION AND REPRODUCTION SOIL FERTILITY IN UKRAINE Тыкхенко Р., Тыкхенко О.	111
USING NORMALIZED DIFFERENCE VEGETATION INDEX TO ESTIMATE HUMUS CONTENT IN THE SOILS OF THE SOUTH OF UKRAINE Лыкховид Р.У.	116
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ В ПП «КОЛОМІЄЦЬ» Горновська С.В., Хахула Б.В.	119
ПОЧАТКОВІ ЕТАПИ РОСТУ ГОРОХУ ПІДЗИМОВОЇ СІВБИ ЗА ДІЇ ПРЕПАРАТІВ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ Бурикiна С.І., Руденко В.А.	121
SECTION 12. ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION TECHNOLOGIES	
SWOT-АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИСТУАЦІЇ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ Кузик І.Р., Подтабачний М.М.	124
SECTION 13. INFORMATION TECHNOLOGIES AND SYSTEMS	
ВРАХУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЯХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ Клименко Є.О.	127
SECTION 14. TRANSPORT AND TRANSPORT TECHNOLOGIES	
THE PRESENT SITUATION AND COUNTERMEASURES OF AIRCRAFT FLIGHT TEST Li Faming, Voronko I.	129
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СУДНА ТА ЇЇ НАДІЙНІСТЬ Науково-дослідна група: Мельник О.М., Пастернак О.Я., Чеча О.П., Никитюк П.В., Варлан Т.Є.	133
SECTION 15. PHYSICS AND MATHEMATICS	
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИКИ Шаповал Н.В.	136

SECTION 12. ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION TECHNOLOGIES

Кузик Ігор Романович

доктор філософії, асистент кафедри геоєкології

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Україна

Подтабачний Микола Миколайович

здобувач вищої освіти географічного факультету

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Україна

SWOT-АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИСТУАЦІЇ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Тернопільська міська територіальна громада створена 14 листопада 2018 року, об'єднує 10 сільських населених пунктів і м. Тернопіль. Загальна площа громади становить 151,9 км², населення 224 364 особи (рис. 1) [1].

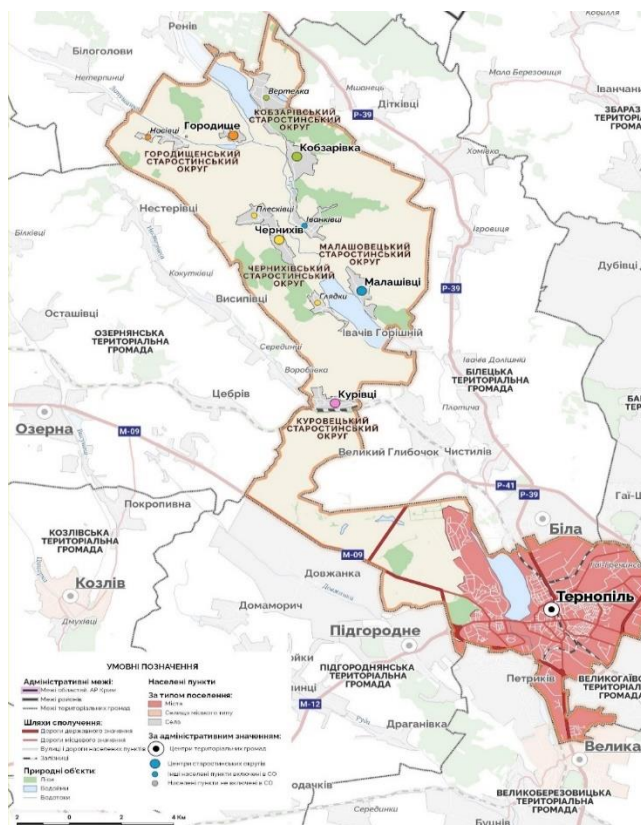

Рис. 1. Тернопільська міська територіальна громада [2]

У структурі земельних угідь Тернопільської громади найбільшу площу займають сільськогосподарські землі (55,1%), які з лісами (11,0%) займають майже 2/3 (66,1%) території громади, забудовані землі складають 24,3% (рис. 2) від площі території громади [3].

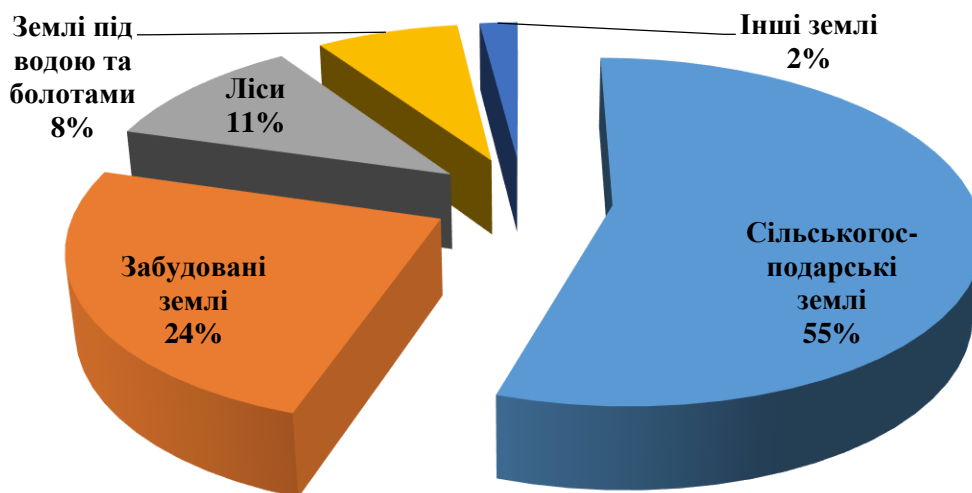

Рис. 2. Структура земельних угідь Тернопільської МТГ

Основні екологічні проблеми досліджуваної території:

- ✓ Розбалансованість структури землекористування територіальної громади (розораність 53%, лісистість 11%).
- ✓ Забрудненість поверхневих вод територіальної громади та незадовільний екологічний стан Тернопільського водосховища.
- ✓ Забрудненість атмосферного повітря автотранспортом урбанізованих територій громади.
- ✓ Збір, сортування та утилізація твердих побутових відходів.
- ✓ Низький рівень екологічної культури та свідомості населення громади.

З метою визначення сильних та слабких сторін, можливостей і загроз стійкого розвитку Тернопільської міської територіальної громади (МТГ) нами проведений SWOT-аналіз екологічної ситуації громади (табл. 1).

Таблиця 1

SWOT-аналіз екологічної ситуації у Тернопільській МТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сприятливі погодно-кліматичні умови для формування екологічної ситуації. 2. Висока стійкість природних систем до антропогенних навантажень. 3. Відсутність потужних джерел промислового забруднення. 4. Висока частка природоохоронних територій і наявність Серетського міграційного екокоридору. 5. Реконструкція дорожньої мережі та модернізація екологічної інфраструктури громади. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Низька частка природних угідь у структурі землекористування громади 2. Несанкціоновані скиди неочищених стоків у поверхневі води. 3. Сповільнений рух автотранспорту магістралями м. Тернопіль. 4. Зношеність системи централізованого водопостачання і водовідведення. 5. Низький рівень екологічної освіти та виховання учнівської молоді.
Потенційні можливості	Ймовірні загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Оптимізація структури землекористування. 2. Розробка Схеми санітарної очистки території. 3. Проведення інвентаризації зелених насаджень та озеленення території громади відповідно встановлених норм. 4. Збільшення частки електротранспорту. 5. Впровадження уроків з екології та сталого розвитку у систему загальноосвітніх навчальних закладів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність систематизованих даних про стан компонентів навколишнього середовища. 2. Зростання транспортного навантаження. 3. Погіршення якості поверхневих і підземних вод. 4. Ущільнення забудови, за рахунок природних угідь громади. 5. Погіршення природних умов життєдіяльності населення.

Таким чином, за даними таблиці 1, можна узагальнити, що основними проблемами екологічного стійкого розвитку Тернопільської міської територіальної громади є розбалансованість структури земельних угідь, забрудненість поверхневих вод та зношеність системи централізованого водопостачання і водовідведення. Водночас, сильними сторонами екологічної ситуації громади є відсутність потужних джерел промислового забруднення, стійкість природних система до антропогенних навантажень та висока частка природоохоронних територій у структурі землекористування.

Ймовірними загрозами для формування сприятливої екологічної ситуації у Тернопільській МТГ є зростання транспортного навантаження, ущільнення забудови, погіршення якості поверхневих і підземних вод та відсутність відкритих (доступних для громадськості) кількісних параметрів про стан компонентів довкілля громади. Для нейтралізації загроз екологічно сталому розвитку Тернопільської громади, необхідно використовувати і реалізовувати потенційні можливості, зокрема оптимізувати структуру землекористування, шляхом збільшення площ природних угідь, провести інвентаризацію зелених насаджень, розробити схему санітарної очистки території та впроваджувати систему роздільного збору твердих побутових відходів із подальшою їх рекуперацією та рециклінгом.

Список використаних джерел:

1. Децентралізація. Офіційний сайт. Вилучено з: <http://decentralization.gov.ua>
2. Міністерство розвитку громад та територій. Адміністративно-територіальний устрій України. Вилучено з: <https://atu.decentralization.gov.ua/#karta>
3. Царик, Л.П. & Кузик, І.Р. (2020). Геоекологічна оцінка структури землекористування Тернопільської міської об'єднаної територіальної громади. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Екологія»*, 23, 30-40. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4259-2020-23-03>
4. Царик, Л.П., Царик, П.Л., Янковська, Л.В. & Кузик, І.Р. (2022). Оцінка викидів парникових газів земельними угіддями Тернопільської міської територіальної громади. *Scientific Collection «InterConf», with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «International scientific discussion: problems, tasks and prospects»*. February 19-20 2022, Brighton, Great Britain. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2022.079>
5. Царик, Л., Царик, П., Янковська, Л. & Кузик, І. (2019). Геоекологічні параметри компонентів навколишнього середовища міста Тернополя. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія*, 1(46), 198-210. DOI: <https://doi.org/10.25128/2519-4577.19.2.25>
6. Tsaryk, L., Yankovs'ka, L., Tsaryk, P., Novyts'ka, S. & Kuzyk, I. (2020). Geoeological problems of decentralization (on Ternopol region materials). *Journal of Geology, Geography and Geoecology*, 29 (1), 196-205. DOI: <https://doi.org/10.15421/112018>